

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any III.—TARRAGONA, 14 Febrer de 1915.—Núm. 82.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Méndez Núñez, 6, baixos

Els treballs se publiquen baix la responsabilitat de llurs autors. No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

Pregaries per la Pau

Sembla talment com si fos ahir que va començar-se la guerra i ja ha transcorregut mes de mig any des de van sonar els primers trets i que la terra va començar a tornar-se roja per les taques de sang de les primeres víctimes. Europea en deiem tots a la primeria, i veiem que tant els uns com els altres ens hem enganyat, ja que per la trascendencia i per la complicació diplomática, mes be li escau el calificatiu de guerra mundial. Creiem també que no duraria, que no podia durar, i, com acabem de dir i podem jutjar pels aconeximents, la durada de la guerra es ja tanta i per lo que sembla ho será encara tant mes, que el desgavell produït a tot el mon enter es tant gran ja, que hauràn de passar varis anys per a normalitzar totes les situacions, o, com si diguessim, per a posar altra volta els punts sobre les lins, això descomptant les vides perdudes que amb res del mon poden restablir-se.

I en mig de tot aquest desastre, quan ja les armes de les nacions beligerants s'han cançat de demostrar-nos ben palesament l'eficacia de la tasca per a la que son destinades, quan tot'hom s'ha extremat davant la tragedia en curs, quan el mon comercial i industrial s'ha vist precisat a declarar-se casi tot ell en vaga motivada per les anormalitats produïdes per la guerra, quan, en fi, ja ningú pot suportar per mes temps les conseqüències que directa o indirectament en reb, es quan el Pontifex de l'Esglesia Catòlica, el Papa Benedictus XV, se recorda de la seva sagrada missió i ordena a tots els seus fidels que sens pèrdua de temps el Levin les seves pregaries al Tot-poderós per a que's compadeixi de tots els mortals i faci que la seva omnipotencia prevaleixi, logrant que les nacions beligerants girin la vista enrera contemplant els horrors que han sembrat i pensin amb els que encara poden produir de no terminar ja d'un cop aquests odis enconats entre races distintes i de no sacrificar-se mutuament les seves ambicions.

Es laudatoria, per una part, l'actitut dels catòlics, si verdaderament tenen fè en que les seves pregaries han d'èsser traduïdes en realitat, pero si aixís fos, si creuen que ells poden ajudar a aconseguir la pau tant desitjada, per què, preguntem nosaltres, per què no ho feren ja als començos de la guerra, i allavors haurien lograt, a mes de una simpatia unànim de tot'hom, evitar el vessament de tanta sang, el causar tants perjudicis a tot el mon, i evidenciar practicament, la certitut de aquella religió tota amor i tota bondat que amb tant de fervor arrèu prediquen, volgüent-ho fer comprendre aixís a tot'hom?

La trista veritat és, que tots fan pregaries i aquesta és l'hora en que després de vint segles de cristianisme, les doctrines de Crist no prevaleixen encara en la política de les nacions.

L'amenaça de bloqueig

Hi ha que proclamar la desfeta o anulació de les lleis de la guerra. Anglaterra finces avui i tot tenint el domini del mar, que es el seu feudo, s'ha limitat, atenint-se a la llei d'existencia, a detindre vapors mercants, amparats per pabellons neutrals, i a exercir sobre d'ells el dret de visita i detenint a individus pertaneixents a les nacions enemigues seves. I a aixó, Alemanya ha contestat amb l'anunci d'un bloqueig a Anglaterra, senyalant una àrea que rodeja la Gran Bretanya i Irlanda i la totalitat del

Canal de la Manxa, declarant-la militar, prevenint que a començar el 18 d'aquest mes tots els vapors mercants neutrals trovats en aquesta àrea, seràn destruïts, sense garantir el respecte a les vides dels passatgers i tripulacions. L'amenaça es grossa i evident i la coacció intolerable. Ja no perillen sols les vides dels beligerants. El dret dels neutrals sofreix una eclipse que equival a sa anulació total.

A aquest anunci deuriem haver-ne ja protestat tots els paisos neutrals del mon, perque a tots els atany d'una manera gran, puig que'ls priva de fer navegar els seus vaixells per allà ont hi tenen dret i qual llibertat no hi pot ningú privar-los-hi. Mes heus aquí que solsament n'ha protestat, a primera vista, els Estats Units i com que'ls yanquis son forts i tenen una marina poderosa, Alemanya tement-hi enredar-s-hi totseguit ha declarat que'ls vapors nord-americans seràn exceptuats del bloqueig alemany. Està vist que l'altivesa i la fera actitut que sembla posseir Alemanya amb una poca resistencia que trovi s'esvaeix i humiliant-se per no rebre mes, de lo que li toca rebre, afluixa i el limina a qui ho demana.

Veurem que hi dirán aquestos pocs senyors germanófil que hi ha per aquí, que confien encar en la victoria teutónica, de humiliació d'Alemanya davant els yanquis en contra de no respectar la vida dels demés paisos neutrals que per ésser menys forts no poden fruir dels beneficis dels Estats Units i per lo tant han d'anar a fons llurs barcos.

Quant mes fassi Alemanya per a atemoritzar als seus enemics, pitjor per a ella, perque s'ajuda a ben morir a si mateixa i mentrestant nosaltres els fermes partidaris de que s'acabi tot imperialisme absolutista, podem anar veient que amb passos gegantins va enfonçant-se per a sempre més l'imperi teutonic i amb ell, el militarisme que volia organitzar a Europa a canonades.

Alegrem-nos-en! Qui no respecta a vells xarrucs i criatures i dones assessinant-los cobardement; qui per instituir destrueix pobles i joiells d'art; qui amb alevosia i premeditació torpedeja a barcos-hospitals, com ho feu a l'«Asturias» darrerament, mereix l'oprobri i l'odi etern dels qui solsament admetem la noble lluita comercial i refusen l'empleio de la força de les armes, incomprendible en plè segle XX.

Com mes s'allarga la lluita que porta a la ruina no sols als paisos beligerants sinó als neutrals, com mes s'allarga, diem, mes augmenten les ventatjes pels aliats i per conseqüència la pèrdua dels alemanys i d'aquí doncs que Alemanya emplei tota classe de maniobres i fassi alardes de valor per a desfer el poder anglés, empró els subdits bretons cada dia tenen mes confiança i están mes tranquils esperant l'èxit final.

¡Ah! i per sort nostra, van abaixant-se ja els bigotis del Kaiser, aquest emperador que s'entreté encar condecorant al autor d'un himne titulat «L'odi a Anglaterra», i a la vegada va acabant les agalles que en mala hora agafà.

De Teatre Català

Es interessantissim un article que en la notable revista *El Teatro* hi publica el pulcre poeta català i autor dramàtic molt aplaudit, En Ambrosi Carrion. Volem reproduir tot l'article, íntegre, sense traduir-lo al català, per assegurar-se'n de que'ls nostres llegidors no puguin perdre el mes petit detall, que a voltes, en una traducció feta a corre-cuita, no s'hi

posa tota la cura i en mes d'una ocasió se tergiversa el sentit de lo que vol dir l'autor.

Veus'aquí les atinades consideracions que sobre la actual crisi del Teatre Català, fa una de les autoritats literaries catalanes com ho es l'Ambrosi Carrion:

«El Teatro catalán

I

La invitación de unos buenos amigos nos mueve a escribir sobre el actual momento de nuestro teatro, el catalán. La sinceridad de un criterio puramente personal nos inspira, y un fervor entusiasta nos inclina a decir las verdades por duras que sean. ¿Heriremos quizá algunas susceptibilidades quisquillosas? Lo sentiríamos, ya que nuestro designio es solamente dar a conocer cuanto de bello, interesante y doloroso vibra en nuestro ambiente en el momento actual. Si ofensa existe, en gracia de la intención, nos sea perdonada.

Tenemos un buen amigo. Uno de aquellos excelentes amigos que, por azares de la fortuna, vióse obligado a partir a las tierras lejanas de América. Pasaron años, y el amigo, que ha vuelto entre nosotros, sin hablar de pesos, sin contarnos aventuras maravillosas de las pampas, y sin decirnos odiseas de su paso por los Andes, ha venido a vernos. Sabe que tenemos la pícaro debilidad de escribir, y él, que en las lejanas tierras seguía todo el movimiento literario catalán, al llegar ha deseado ver, así, nuestro teatro. Y su desilusión ha sido inmensa: no supo hallar en Barcelona un modesto coliseo donde se representara en catalán. Y al visitarnos nos ha suplicado que le orientemos, que le sirvamos de guía para hallar lo que buscaba, poseído de un entusiasmo pueril: el entusiasmo despertado por las noticias impresas que recibía en las tierras lejanas, y cuya confirmación ha buscado inútilmente.

Decía el amigo:

—Cuando me ví obligado a marchar, era yo de aquellos que seguían a nuestros autores paso a paso. Afirmábase gloriosamente, como un axioma, el nombre fecundo de Guimerá; era Ignacio Iglesias como una aurora, preñado de resplandores, y Rusiñol el cáustico, el modernista, como decían entonces, nos acariciaba con la suavidad brumosa, gris, de su *Alegria que pasa* y el *Jardín abandonado*. Se hablaba de Ibsen, se traducía; Hauptmann, Björnson, Srdnberg y Maeterlink palpitaban como estrellas en la lejanía de nuestro horizonte. Se comentaba, discutíase y hasta había lucha. El dogma riguroso de los viejos iniciadores de nuestro renacimiento chocaba en la iconoclastia quizás prematura de los innovadores. Las representaciones del *Teatre Intim*, las veladas *Avenir*, desencadenaban tempestades. Mas de todas las luchas, de todos los enconos, brotaba algo fuerte, noble y personal. Se presentía una juventud generosa en ideales, viva como la savia primaveral. Algo definitivo y estable tenía que salir de ella. Y cuando después de varios años, al volver lleno de ilusiones, acudo en busca de nuestro teatro, no hallo un solo local donde se represente en catalán, y hasta el mismo Romea, remozado, me deja estupefacto, en pleno invierno, con unos estridentes carteles de opereta en italiano. ¿Es que acaso dejó de existir el teatro catalán? ¿Es que no empezó aún la temporada? ¿Es que ya ha terminado? ¿O es que Barcelona, con sus setecientos mil habitantes, no puede sostener una temporada de teatro en nuestro idioma?

—Le diré francamente: el teatro catalán duer-

me; mas lo triste del caso es que ya va por dos temporadas que no despierta, y lo peor es que temo que no existe esfuerzo humano que logre arrancarlo de su letargo.

—¿Guimerá?...

—Es quizás el único. Sólo de él sabemos que persiste en la sagrada tarea. Guimerá, que parece florecer en un estado de perenne juventud, nos anuncia que prosigue trabajando en cuatro obras: *Jesús que vuelve*, *Indibil y Mandonio*, *El mundo azul* y *Por derecho divino*. Pero hasta ahora no sabemos de teatro ni de empresa que nos dé a conocer estas producciones.

—¿Los demás autores?...

—Iglesias tiene terminado un drama o tragedia de grandes vuelos: *Los Emigrantes*; Rusiñol tiene *L'auca del senyor Esteve*, obra de espectáculo; Gual algo tiene también, sabemos de su *Don Juan*, reverenciado por el glorioso Maragall, y de alguna otra obra...

—¿Los jóvenes?...

—Para éstos falta el aliciente, el estímulo creador. Unos esperan, románticamente, en la aparición de un teatro ideal que les acoja; otros, los más, buscan un destino oficinesco. Hoy en día nuestra florida juventud escribe en verso, aspirando al pliego de papel sellado, al dulce sestear de un negociado; agrupan rimas a la francesa y peroran en mitines; después se casan, ingresan en alguna congregación y siguen las inspiraciones de cualquier pontífice, erigido en tal, por su desaprensión, atrevimiento y agudeza. Todo se reduce a vegetar y a ello únicamente aspiran.

—Nos apartamos de la cuestión. Concretándonos al teatro. Quizás el público...

—Este, faltó también de idealidad y de sentimiento de raza, se entrega a la economía del cine, o a la admiración de una tonadillera, o se entretiene con la traducción en lengua castellana de cuatro obras francesas escritas con la única finalidad artística de la exportación. Y este mismo público, un tiempo llenaba tres teatros en los que se declamaba en catalán, obras catalanas, no traducciones, y este mismo público, después, abandonaba nuestros autores, dejaba resonar en el vacío los decasílabos de *Nausica* de Maragall el maestro, y acudía hasta dejar exhausta la taquilla a escuchar a Raquel Meller, o lo que es peor, a entusiasmarse con una pulguista descocada, o con un torero fenómeno, o con unos cuantos *teams* de football, ideal de nuestra juventud que parece preocuparse únicamente de un par de verónicas o de cuatro puntapiés aplicados con acierto a una pelota.

—Es desconsolador; ¿y no existe un hombre capaz, un empresario?...

—No existe. Aquí, cuando uno gana en castellano, el otro prueba el mismo género. Y si pierde, exhibe películas, cupletistas o atracciones. El público se desorienta, y al fin, no sabiendo donde acudir, se entrega al cine, espectáculo económico por excelencia, familiar y regocijado para los amantes de la oscuridad y de alargar las manos movidas de estúpida concupiscencia.

—¡Y yo que sabía de la creación de una escuela catalana de arte dramático, que creía que iba a estabilizar definitivamente nuestra escena!

—Existe la tal escuela, mas sin ninguna finalidad práctica. ¿Qué hacen los alumnos el día que con un título de actor catalán en el bolsillo se dedican a buscar contrata? No hallando escena catalana, se dedicarán a atropellar el castellano como otros hicieron ya, y quizás por azar representarán algún día una obra nuestra traducida.

—¿Habla usted por alguna eminencia que...?

—No. Estas, con un poco de abnegación, podrían salvar nuestro teatro. Pero no podemos exigirles tanto; el derecho a la vida, las contratas bien remuneradas se imponen a todos los razonamientos y sentimentalismos. Lo que si tenemos de exigir de alguna es algo más de respeto para el teatro que la formó y la dió nombre.

—En fin, actualmente, ¿no existe dónde oír declamar en catalán?

—Sí; en el Paralelo hay un teatro en que una compañía modesta declama en nuestro idioma. Representan vodevil traducido, y como entre nosotros

este género es sinónimo de pornografía, saque usted la consecuencia.

* * *

Mi buen amigo ha quedado triste. Esperemos, ha dicho, y en esta esperanza nos afanamos. Falta una voluntad, un Mesías que despierte al Lázaro catalán. Confiemos en la mágica palabra. En los tiempos legendarios florecían los eriales y brotaba agua de las rocas estériles. La fé ha conmovido los montes. Menos; mucho menos, pedimos nosotros. Esperemos, esperemos, como ha dicho nuestro buen amigo.

AMBROSIO CARRIÓN.

◆ ◆ ◆

“España”

A Madrid ha començat a publicar-se una revista amb el nom d'*España*, que es verdaderament notable per el fi que la mateixa s'ha proposat realitzar al venir a la palestra pública.

Un nombre considerable de la joventut intel·lectual de tot Espanya la redacta i hi col·labora, aportant-hi tots ells un aire de renovació que la fa simpàtica a tots quants lluitem per a un demà esplèndid i per al reviscolament de la patria; fuetaja valentment a tant i tant com tenim digne d'ésser fuetajat, i brega per a que, com diu el mateix periòdic, «acabe de hundirse la España insalubre, inepta, inactual; la España de las frases hechas y la política deshecha, de las instituciones fantasmas y de las acciones destructoras—la España oficial, enemiga de la otra España de los pueblos, los campos y las costas.»

Hem d'aplaudir els propòsits de la nova revista *España*, i al correspondre a la afectuosa salutació que dirigeix a la premsa, li desitgem una vida ben llarga i a l'ensemps molt profitosa per a tots els ciutadans d'aquesta tan desgraciada Iberia.

◆ ◆ ◆

Les Zones neutrals

TARRAGONA

Cal ésser tarragoní avans que català si, l'ésser català, significa fer chor a ulls elucs a tot lo que economicament desitji la capital de Catalunya. Si tinguessim la bona costum de dir-nos, fora d'aquí, tarragonins, patentitzariem dos noms: el de català i el de la ciutat ont vegerem la primera llum; dient-nos catalans *a secas*, sens donar mes profit a la Catalunya, anem fent barcelonisme.

De la catalanitat, com de totes les coses preuades, se n'ha fet ja un monopoli i aqueix el gaudeix Barcelona; en bona hora siga que creixi amb el concurs nostre; mes de que s'hi alimenti a que ens mutili, hi ha un abim.

Movem-nos doncs. Si no donem fè de vida i d'ansia de progrés, protestant del, potser, sedicios moviment de multituds que remou nostra *germana* gran; si deixem que sigui un fet l'establiment de Zona neutral a Barcelona sense portar una compensació per a Tarragona, ja previament ingerida, qual fóra el diposit franc, preparem-nos els mobles per a emigrar deixant aquí sols la població passiva.

Barcelona se fa perfecte càrrec de la seva situació envers nosaltres i de la situació i actitud dels demes pobles catalans, a quins jutjará germans o enemics de Catalunya segons se manifestin ells. Tard o d'hora, guanyará, sens dubte, el plet que amb diplomacia i amb braó sosté davant l'Espanya Central, empero, estem-ne segurs de que ho deurrá tant o mes que als seus esforços, a la riuada desbordant de peticions i d'informes favorables de *tota* la familia catalana.

Nostra tranquil·litat, de la que en tenim trista fama (anc que sia per molts tarragonins vantada com a floró de mèrit), ens portará en aqueixa ocasió, si Barcelona no s'en recorda tant (no menys) com d'agrandir-se ella, de no empètitir-nos a nosaltres a la màxima expressió, ens portará, repetim, a l'aniquilament del comer, única font d'ingressos nostre. Aleshores, com qualque pubilla casadora desbançada per l'adveniment de un hereu, plorarem la nos-

tra desgracia pel fatidic naixement *tranquil·lament* inesperat.

La placidés de moviments espirituals que ens caracteritza, debem canviar-la en aquesta oportunitat, per una convulsió que fassi diagnosticar el ressorgiment del cos de la ciutat, no anant en contra de nostres consemblants, mes sí, imposant a la *hereva* dels bens de Catalunya una actitud envers els *cavallers* de discreció, carinyo i fins desprendiment. No fent res mes, fariem prou bé a nostra ciutat sens menyspreu de Catalunya. En canvi, seguint com fins ara, seria cosa de desitjar, com a mes patriòtic, que sofríssim mes grans i consecutius mals per a que ens portessin a la consecució de grans remeis. Nostra idiosincracia, es faria també digna, De fer-la estudiar per savis psicòlegs per lo raro de la anormalitat que sofrim en el instint defensiu i en el sentiment de colectivitat que deu haber d'animar en tot'hom?

EPEEME.

◆ ◆ ◆

Notes ciutadanes

El Carnaval se'ns mor

Avui, en plè Carnaval, el Ciutadà deu recorre a recordar la cantarella que cada any, per aquesta època, totes les boques dels ciutadans pronuncien amb molta convicció:

—El Carnaval se'ns mor!—

Se'ns mor el Carnaval i tots ens en playem.

Aquella gatzara que en un temps portava innata aquesta època de l'any; aquella llibertat que durant aquest parèntesi de la vida normal en feien us els ciutadans per a dir, amparats per la careta, quatre epigrames de bon gust que la modestia dels uns o la poca audacia dels altres no'ls hi permetia manifestar amb la cara descoberta; aquelles caricatures grotesques, pero artístiques poc o molt, que dels mes coneguts personatges circulaven pels carrers i feien nombre en totes les *soirées* que l'aristocracia celebrava amb tant d'èxit com humor; aquell verdader caient ciutadà que en tot lo que's relacionava amb el Carnaval s'hi remarcava sempre, fins en les extralimitacions que l'època ja porta en sí, tot ja s'ha perdut. Compareu els actes carnavalescs d'avui amb els de uns anys enrera, i veurèu que no s'hi assemblen en res. Els d'ahir, eren agradables i fins regositjaven de debó l'ànima dels ciutadans; els d'avui, casi podriem calificar-los d'actes que en el seu fons sols son una verdadera burla del Carnaval.

Avui el Carnaval sols se dona a coneixe en els balls. Si bé no en tanta escala ni amb la preponderancia dels que se celebraven avans, els d'avui resulten de bastanta xirinola i en algunes ocasions, fins les mateixes màscars obliden que en aquells moments no son lo que realment son.

Ha dit en Sanmartin i Aguirre que'l ridicol donà vida al Carnaval i que'l ridicol acabarà amb ell. I anyadeix el gran literat valencià: «Afortunadament, avui per a dir veritats no tenim necessitat de tapàns la cara; vivim en un Carnaval continuu, i d'aquí que mirem indiferents el regnat del regositjat Momo. Per a qué disfrees? Cada capritxo setmanal de la Moda es una disfrega que vesteixen les senyores, sens que logri afectar a ningú, mes que a les butxaques. La nostra vida es una continua bromada. Des de l'home d'Estat fins a l'últim ciutadà, tots som ridiculitzats diariament per el llàpis del caricaturista o per la ploma de l'escriptor festiu, sens que les sátires conseguixin provocar nostra bilis, ans al contrari, exciten la nostra hilaritat si estan escrites amb la sal àtica, no renyida amb la bona forma de la que tan us en fan els nostres mellers periodistes.»

El Carnaval se'ns mor. I se'ns mor precisament per l'abundor que'n patim durant tots els dies de l'any, per aquest Carnaval continuu que ja fa trenta anys en Sanmartin i Aguirre se'n condolia.

Quan se'ns hagi acabat de morir, no'ns quedarà mes remei, en lloc de cantar-li unes absoltes de cos present, que parodiar les cerimonies de l'antigüetat al deixar aquest mon un dels reis d'aquelles èpoques:

—El Carnaval ha mort. Visca el Carnaval!

CIUTADÀ.

◆ ◆ ◆

Cant de Natura

La pluja qu'ens inonda
caient va poc a poc,
el vent despentinant-la
li esbulla els cabells d'or.

La terra molt mes pròdiga
veint qu'es son tresor
en un esclat de joia
l'endin-sa en el seu cor.

Perque un desitj li tempta
son cor tant generós,
per a sos fills nodrir-los
de fruits en abundós.

El sol per una esclatxa
joies l'està mirant,
i amb l'ànima enfollida
escolta d'ella el cant.

Els núvols, deixondint-se,
fineixen l'últim plor...
del cel fugen les ombres
i torna la blavor.

El sol foll s'ha tornat
veient-la amorosida,
i amb goig s'hi ha abraçat
donant-li un bès de vida.

A. BACHS GABRIEL.

Barcelona (S. A.) 1915.

Llibres rebuts

«Viscudes», poesies, per J. Costa i Pomés.
Biblioteca «Amor i Lletres». Volum 6.

D'entre'l nombre considerable de poetes joves catalans, hi sobre-surt en J. Costa i Pomés, qui s'ha sapigut captar un nom qu'avui en dia es considerat com una esperança per al floreixement de les lletres catalanes.

La col·lecció de poesies que amb el nom de «Viscudes» li ha publicat la biblioteca «Amor i Lletres», moltes de quals composicions l'autor ja havia donat a llum en diversos periòdics i revistes, i algunes d'elles llorejades en Certàmens literaris, son una prova evident de que la seva firma és ben digne de figurar al costat de les que van a la devantera de la literatura de Catalunya. En Costa i Pomés és un poeta de vritat; emotilla als seus versos el temperament del seu cor bondadós i la cruïsa de la vida que la seva ànima, rebel a voltes, no pot soportar. Té un estil parsonalíssim que fa doblement agradables les seves composicions i la característica de totes elles és que sab dir lo que vol en certa forma, que la cadencia del ritme és verdadera música que del·lecta al llegidor de les seves ratlles curtes.

«Viscudes» porta un pròlec del poeta J. Burgas, i l'autor ha dividit el llibre en tres parts: Patriòtiques, Del Camp i De la Ciutat.

Si disposéssim d'espai reproduiríem varies de les hermoses composicions que hi figuren en el llibre del nostre estimat col·laborador, pero en la impossibilitat de fer-ho, ens limitarem a copiar-n'hi una, que avui resulta de palpitant actualitat:

EL PETIT CARNAVAL

Es el mes de Febrer d'arrels esbojarrades,
de colors sorollosos i bolves de xampany;
ell col·loca'l cinisme i'l crim en les mirades;
ell adorm colomines volant vers son varany.

Les seves nits soperbes, les mes enlluminades,
les mes plenes de nirvis vibrants d'impur afany,
s'omplen del viure amb febre de les cares tapades,
i Baco i Venus marquen la dança de l'Engany.

Els seus vintivuit dies són una caravana
de gasses i de cintes, de calats i antiqüeles,
qui en la mentida hi deixen el seny i la salut.

Una pluja de llàgrimes i pena casolana,
en l'incògnit es perd; i plouen les esqueles,
factures de carn mústia pel camp de la quietut.

Calendari de Cunitu, per a 1915.

El calendari del popular i humorístic periòdic local *Cunitu*, es, aquest any, de tanta xispa com els dels anys anteriors. Santa Xirinola podríem dir

qu'es la que sempre inspira als qui escriuen i dibuixen en aquelles planes, ja que en totes elles hi traspuja aquest humorisme irònic, clàssic en els catalans.

El text es, com deixem dit, una rialla contínua, en el que s'hi posa en solfa a casi tot Tarragona, i entre'ls dibuixos s'hi distingeixen «els quefes de grupo del nostre Ajuntament», o siga tots els nostres regidors habilment caricaturitzats pel jove artista tarragoní *John*.

«La Ciudad de Tarragona», monografía,
per Joan Ruiz i Porta.

Es obra digna de tot elogi lo que acaba de realitzar la entitat tarragonina «Sindicat d'Iniciativa, Atracció de forasters», editant, pel seu compte, l'hermosa monografia que va escriure en Ruiz i Porta, de la nostra estimada ciutat, a l'objecte de divulgar arrèu totes les bel·leses de Tarragona.

Tot quant se faci per a col·laborar a l'obra meritíssima de la divulgació patriòtica, ha de valdre, — al menys per part nostra, tarragonins com som, — una simpatia envers els qui s'esforcen en que'l nom de la nostra Tarragona siga ben conegut i ben admirat a l'ensemper que atractiu, i aquesta es la tasca del Sindicat d'Iniciativa tarragoní. Es per aixó, doncs, que, amb ocasió de haver editat aquest llibre, visió real de lo que ha sigut i de lo que actualment és Tarragona, hem de felicitar d'un modo molt expressiu a l'entitat de referencia.

El llibre, del que ja va ocupar-se'n ampliament el nostre *Ciudadà* en aquestes planes, va il·lustrat amb un nombre grós de clixés, i la presentació tipogràfica esmeradíssima, com acostumen a ésser tots els treballs sortits dels tallers del Sr. Oliva, de Vilanova i Geltrú.

NOVES

La Junta Directiva del Centre Nacionalista Republicà de Barcelona, ha quedat constituït en la següent forma:

President: Pere Corominas; vis-president: Eduard Enguix; secretaris: Manel Miquel i Antoni Casals; vocals: Jaume Carner, Felip Rodés, Manel Tarragó, Pere Balanya, J. Ramón Siserol, Manel Peix, Santiago Estapé, Josep Maria Pi Suñer, Salvador Viñals, Leodegari Ribó, Salvador Duran i Bori, Xavier Vidal, Eduard Batalla i Antoni March.

El dissabte de la setmana passada va ésser conduïda a la última morada la senyoreta Na Isabel González Ruiz, qui va deixar d'existir quan la vida li començava a somriure, puig apenas comptava quinze anys.

Acompanyem en el gran dolor qu'està experimentant la distingida família González Ruiz, i d'un modo ben especial al germà de la finada, el nostre estimat amic i col·laborador en Nicolau.

¿Voleu tenir els metalls sempre com a nous? Useu l'«Aladdin», de venda Ferreteria Mallol.

El partit republicà federal d'aquesta ciutat ha commemorat la data de l'11 de Febrer, en la que's complien 42 anys que va implantarse la República a Espanya, amb un gran àpat, al que hi concorregueren bon nombre de republicans i'l diputat senyor Nongués. Al finalitzar varen brindar varis dels comensals, fent vots per a un nou onze de Febrer.

L'Orfeo tarragoní té en preparació una nova tanda de conferencies. El Director artístic En Josep Ventosa se'n encarregarà d'una d'elles, tractant del «Tanhauser» den Wagner, i el Vispresident de la referida entitat En Joan Ruiz i Porta, en un altra conferencia disertarà sobre «Cançons populars».

Les altres conferencies aniran a càrrec de persones ben competents.

Tartana en venda: Informes, Rambla Sant Carles, 26, taller.

Quedan establerts amb molt de gust els canvis amb les revistes *Espanya*, de Madrid, i *Priorat*, de Falset, de les que n'hem rebut els primers números.

En totes les societats locals s'hi celebren amb grós èxit els balls d'aquesta temporada carnavalesca.

El Centre Català, l'«Ateneo tarraconense de la Clase Obrera» i l'Ateneu de Tarragona, instalat en el Teatre Principal, totes elles rivalitzen per a veure quina de les tres societats s'emporta la palma. Les mascaretes hi acudeixen en nombre grós i habillades d'originals disfrees i el jovent tot hi disfruta de debò.

El ball del Dijous gras va resultar una verdadera festa carnavalesca per totes les societats, i els balls que falten de la temporada, resultaran altres tantes festes d'alegría per la joventut que sempre gasta humor.

A l'Ateneu de Tarragona, especialment, hi ha verdadera espectació pels darrers balls, que, amenitzats per la tan aplaudida banda «L'Armonía del Camp», seràn dels que fan època en els anals de les festes dedicades a Terpsicore.

El millor saló de llimpiar calçat es *El Brillante*. A la crema *Dandy*.

COMTE DE RIUS, 15

Ens comunica en atent B. L. M. haver-se possessionat En Ildefons Martínez i Verdejo del càrrec de Coronel subinspector del 17.e Tercí de la guardia civil i ens ofereix la seva cooperació per a tots els assumptes que's refereixin en el servei.

Agraim com se mereix l'atenció tinguda amb nosaltres pel Sr. Martínez Verdejo.

Hem sigut atentament convidats a la *Matinée dansante* i al *Ball de Míscaves* que celebrarà avui a dos quarts de sis de la tarda i a les onze de la nit, de demà, respectivament, l'aristocratic «Circulo de Tarragona», per a quals festes hi ha verdader interès en que resultin de molt èxit.

Agraim moltíssim la deferencia.

Nou surtit de *Corbates elegants*.—*Moneders* de pell i seda.—*Alta novitat*.—*Preus de fabrica*.—AL DIA. Rambla de Sant Joan, 40.

En l'Assamblea general celebrada per la Càmbra oficial de la propietat urbana, varen ésser elegits per a formar la seva Junta Directiva els següents senyors:

President: En Felip de Veciana.

Vispresident 1.er: En Rafel Baldrich.

Id. 2.^{on}: En Joan Vilà.

Secretari: En Salvador Martí.

Tresorer: En Angel Rabadá.

Arxiver: En Marcelí Anglés.

Comptador: En Xavier Bella.

Vocals: En Ignacio Rendé, En Josep Visiedo, En Joan Prats, En Antoni Musolas, En Pere A. Mon i En Higiní Batet.

Simil Camussa, la de més durada, més barata i millor. De venda Ferreteria Mallol.

Imprempta de Llorens i Cabré. — Fortuny, 4

Panificació

FORNS DE SANT ANTONI

Diariament, pa de primera

A domicili i al comptat

Rebolledo, 20, bis : : PORT

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÁ**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i anàlisis micro químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÁ

*Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge
 de les Cases de Socors de Barcelona*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca,
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal. — TARRAGONA

CAMISES

CORBATES

NOVITATS

GILABERT GERMANS : Unió, 20

Galeria Fotográfica d'Art

PERE PALLEJÁ — Unió, 18

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

GRANDS NOVITATS en

Sombreros i Gorres

RAMON ALOQUIN

UNIÓ, 20

AL DIA

Perfumeria
 Confeccions
 Novitats

RAMBLA SANT JOAN, 40

JOAN ESBERT

FARMACÉUTIC

UNIÓ, 22

Joan Ruiz i Porta

PROCURADOR

Vilamitjana, 9, 1.er

Farmacia Central
 Laboratori Químic Bacteriológic

Marti Güell

Rambla Sant Carles, 41 : : :
 : : : i Sant Fructuós, 5

BOTELLERÍA "LA TARRACONENSE"

MUSTÉ I VIDAL

UNIÓ, 40

Els duenyos de aquesta nova botelleria, se complauen en oferirla al públic, participantli que en ella hi trovará sempre un complet i variat asurtit de tota classe de licors i vins generosos.

SERVEI ESMERAT

PREUS ECONÓMICS

SERVEI A DOMICILI

CHAMPANYS DE TOTES MARQUES

Gran Fábrica de Calçat

= DE =

RAMÓN CAVALLÉ

TARRAGONA

TELEFON 120

REAL, 36

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raïms sense alcohol

The Grape Juice Co. L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
 higiènic
 Un excelent refresc
 El millor aliment en les
 malalties i convalencia
 Se ven per tot arreu

IMPREMTA

Llorens
 i Cabré

Fortuny, 4

TARRAGONA

C.^a de Seguros Generales de Dusseldorf
 Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de Paris

Companyia de segurs contra incendis

L'Assicuratrice Italiana, de Milán

Companyia de segurs contra accidents

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports

Passeig de Colón, 11 i 12 - Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA:

Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

PAPERERÍA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamanys : Escribantes : Plummes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MAGATZEM DE FERRETERIA

FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes - Objectes per a regalos

Articles per a magatzems de vins i olis

Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9